

1

1988

BULLETTINE

UTGITT AV SENTER FOR KVINNEFORSKNING
UNIVERSITETET I OSLO
ISSN 0802-0027

Spydspiss og utvikling – nøkkelord for Senterets virksomhet

De som er engasjert i kvinneforskning i dag, vil neppe kjenne særlig entusiasme overfor et nytt handlingsprogram for likestilling og/eller kvinneforskning. Vi har sett alt for mange slike program komme og gå uten påfølgende handling. Da jeg i vår begynte som forskningsleder ved Senteret, kjente jeg likevel et behov for å trekke opp retningslinjene for Senterets og min egen virksomhet. På bakgrunn av erfaringer fra fjorårets aktiviteter, utformet jeg derfor et konkret handlingsprogram for den resterende delen av Senterets prøveperiode (t.o.m. 1990).

Hovedpunktene i dette programmet, som i sin helhet vil bli utgitt i vår arbeidsnotatserie til høsten, blir presentert her.

Spydspissvirksomhet

Mange kvinnerforskere arbeider i dag utenfor universitetene, og det er i og for seg positivt at det bedrives kvinneforskning også i andre kunnskapsproduserende miljøer. Men det er et problem at Universitetet hverken har lyktes i å ta vare på kvinneforskere eller på kvinneperspektivet i forskningen. For med kvinneforskere forsvinner også de seminar og den kurslitteratur de kjempet igjennom. I dag er situasjonen for kvinneforskningen ved mange institutter på Universitetet verre enn for 10 år siden. Denne utviklingen vil Senteret forsøke å sette en stopper for, ved å sette i verk tiltak som kan garantere at kvinneperspektivet i undervisning og forskning materialiseres og befestes.

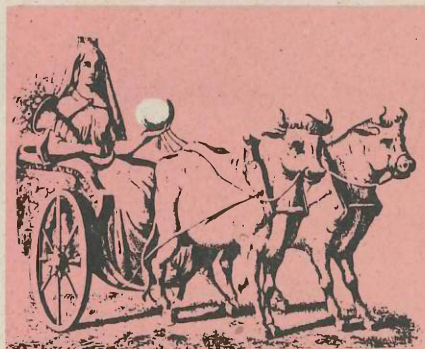
Denne spydspissvirksomheten, som vi kaller den, innebærer bl.a. at vi kommer til å gå inn på ulike institutter og legge opp instituttbaserte strategier. I den forbindelse vil Senteret bidra med å bygge opp et kontaktnett mellom Universitetet og kvinneforskere utenfor Universitetet. Kvinneforskere utenfor Universitetet bør engasjeres som foredragsholdere og veiledere, samt motiveres til å trekke hovedfagsstudenter med på sine prosjekt. Vi har i første omgang valgt ut instituttene sosiologi, statsvitenskap, historie og litteraturvitenskap for denne spydspissvirksomheten. Nærmere planer utarbeides i løpet av våren og høsten 1988 og settes i verk i 1989. I begynnelsen av 1990 vil resultatene av prosjektet sendes ut til

samtlig institutter, med tilbud om bistand til utforming av planer og oppfølgende tiltak.

For å styrke kvinneforskningen kommer Senteret også til å satse på ulike redskapskurs. Vi vil gi årlige søknadskurs, som orienterer om hvordan man skriver søknader om forskningsmidler. Vi kommer også til å gi skrivekurser, der ulike skrivemåter blir presentert. Hensikten er å gi deltakerne et aktivt forhold til språket gjennom praktiske øvelser. Et slikt kurs blir trolig arrangert allerede i høst.

Utviklingsvirksomheten

At Senteret skal være en spydspiss inn på Universitetet, betyr ikke at den aktiviteten som hittil har foregått her, skal opphøre. Senteret skal fortsatt være et miljø der den nyeste kvinneforskningen diskuteres og der tverrvitenskapelige problemstillinger blir belyst. Med andre ord et senter som kan samle kvinneforskere innenfor og utenfor Universitetet, og bidra til utvikling av kvinneforskningens perspektiv. Vi vil fortsatt holde et løpende kvinneforskningsseminar, der aktuell norsk og utenlandsk kvinneforskning presenteres, samt ulike former for arbeidsseminarer. Vi

Fortsetter på side 7.

Handlingsprogrammer og handlingsplaner – hva er hva?

Motto for åttiårene later til å være «hver institusjon sitt handlingsprogram for likestilling». Ofte inngår også noe om kvinneperspektiver og kvinneforskning i disse programmene. Men blir det mer likestilling og kvinneforskning ut av alle de fine programmene og planene som ofte trykkes på blankt papir med flere farger? Det skal vi ikke ha sagt noe om her, men som legitimeringsgrunnlag for handling kan de være viktige. Det kan imidlertid være vanskelig å skille de forskjellige programmene og planene fra hverandre. Derfor har vi laget en oversikt:

Departementenes handlingsprogram for likestilling. Alle departementer har laget et handlingsprogram for likestilling som ble lansert i august 1987. 100 millioner kroner er avsatt for en toårsperiode fram til høsten 1989. Mange av tiltakene som foreslås er utrednings- og forberedelsearbeid. En samlet og forkortet utgave er tilgjengelig på Senteret.

Kultur- og vitenskapsdepartementets handlingsprogram for likestilling mellom kjønnene. Dette er en del av det ovenfor nevnte handlingsprogrammet. I et brev til alle institusjoner under Universitets- og høgskoleavdelingen, ber departementet institusjonene utarbeide lokale handlingsplaner for likestilling. Disse skal omfatte konkrete og forpliktende målformuleringer for de nærmeste år. Dessuten skal institusjonene lage årlige rapporter om hvordan man ligger an i forhold til målsettingen. For oss på Senteret er det spesielt viktig at dette handlingsprogrammet legger stor vekt på at likestillings- og kvinneperspektiv innarbeides i undervisningsopplegg og forskning. Vi håper at alle fakulteter på Universitetet blir

engasjert i dette arbeidet, slik at Senteret ikke blir alene om å skulle fremme kvinneperspektiver i Universitetets virksomhet.

Likestillingsutvalgenes handlingsplan for å bedre kvinners stilling ved universiteter og høgskoler. Likestillingsutvalgene ved universiteter og høgskoler har også laget en handlingsplan. Den er oversendt Det norske universitetsråd, som har sendt den videre blant annet til Universitetet i Oslo. Universitetet har igjen sendt den til uttalelse til sine forskjellige enheter – bl.a. til oss, med uttalefrist 1.juli. Den skal behandles på møte i Universitetsrådet i høst. En rekke foreslåtte studie- og forskningsmessige tiltak er av stor viktighet for oss. Igjen håper vi at det ikke blir bare Senterets ansvar å følge opp.

Handlingsplaner for likestilling i NAVFs fagråd. Høsten 1987 ba NAVFs styre alle fagrådene om å utarbeide en plan for å styrke kvinneforskning og øke rekrutteringen av kvinner til forskning. Disse planene foreligger nå, og foreslår en rekke konkrete tiltak for å stimulere kvinneforskning.

Handlingsplan for likestilling i NORAS, datert mars 1987 omfatter også tiltak for å stimulere kvinneforskning – ikke bare likestilling. Blant annet får programstyrene i oppgave å utrede hvordan kvinne- og likestillingsperspektiv eventuelt kan innarbeides i programvirksomheten. Høringsrunder og kontakter til kvinneforskningsmiljøer kan være et ledd i programarbeidet.

Handlingsplan for forskerrekruttering NAVF hadde høringsfrist i slutten av mai. I utkastet sto mye om rekruttering av kvinner til forskning, men ingen ting om kvinneforskning. Senteret har i sin høringsuttalelse bemerket at det er viktig å stimulere kvinneforskning bl.a. som middel til å sikre rekruttering av kvinnelige forskere.

Handlingsprogram for Senter for kvinneforskning. Vi har utarbeidet et handlingsprogram for Senterets faglige virksomhet. Dette kan knyttes til likestillingsutvalgenes handlingsprogram og dessuten utvikles videre til et handlingsprogram for kvinneforskning for Universitetet i Oslo.

Den som føler seg forvirret eller handlingslammet etter dette, kan jo begynne med å lage seg sin egen lille handlingsplan for de neste to årene ... Lykke til og god sommer!

Fride Eeg-Henriksen

Likestillingsutvalget

Det er nå et halvt år siden *Likestillingsutvalget* flyttet sekretariatet sitt inn på Senter for kvinneforskning. Selv om vi ikke er her mer enn en dag i uka, har det vært svært nyttig for oss å kunne samarbeide med Senteret og utveksle informasjon, tanker og ideer. Foruten å være «vaktbikkjer» for Universitetets likestillingspoli-

tikk, arbeider vi for tiden bl.a med en spørreundersøkelse hvor vi vil kartlegge universitetsansattes behov for barnehageplasser og en aksjonsplan for likestilling ved UiO.

Likestillingsutvalgets sekretær er Nina Madeleine Birkeland. Hun har kontortid hver torsdag 9-16, tlf. 45 47 11.

Bokmelding

Ny norsk kvinne-
litteraturhistorie

«Alle» vet at Camilla Collett var søstera til Henrik. Noen vet at ho også skrev bøker. De av oss som har interesse for litteratur, vet dessuten at romanen hennes, *Amtmandens Døtre*, blir regnet som oppstarten på realisme i Norge. Og så har vi minst en bok av Amalie Skram i bokhylla – ho er jo både utgitt i bokklubber og billig-utgaver. Vi kan uten problem ramse opp at ho skrev *Hellemysrfolket*, *Constance Ring*, noe om sinnssykehus også...

Vi vet at disse damene verken var de eneste eller de første som skrev i Norge, men ofte har vi lite mer å si. I de gamle, trauste litteraturhistoriene står det ikke stort om kvinner. Begrunnelsen er som regel: Det er ikke plass, eller det kvinner skrev og skriver er ikke litteratur. (Hvem definerer hva som er litteratur?)

Men fra nå av blir det enklere for

kvinner flest (og menn) å finne ut av hvordan norsk litteraturhistorie egentlig ser ut. I mai ble *Norsk Kvinnelitteraturhistorie*, bind 1 (1600–1900) utgitt. Tenk en hel litteraturhistorie om kvinner på norsk! Det er virkelig et historisk nybrottsarbeid redaksjonen bak dette prosjektet står for.

Her får vi vite at det ikke er tilfeldig at Camilla og Amalie skrev på den måten de gjorde. Vi lærer om den literære arven de bygger på og blir kjent med en lang tradisjon av skrivende kvinner som har blitt usynliggjort i alle vanlige litteraturhistorier. Vi leser om Dorthe Engelbretsdatter (1634–1716), som var en av de første i sin samtid til å gjøre diktning til yrke.

Vi blir kjent med hvordan Dikken Zwilgmeyer og Barbara Ring fornyet barnelitteraturen på midten av 1800-tallet. Og vi får innsikt i mange ulike typer tekster hvor kvinner har gjort seg gjeldende, som underholdningslitteraturen på 1800-tallet, dramatikk, essayistikk, salmer og lyrikk.

Dette er det første av tre bind i en litteraturhistorie som presenterer ny kvinneforskning på en god og tilgjengelig måte. Som det står på omslaget: «*Norsk kvinnelitteraturhistorie* er et produkt av et aktivt kvinneforsknings- og litteraturforskningsmiljø ved universitetene i Oslo, Bergen, Trondheim og Tromsø». Redaktørene er Irene Engelstad, Jorunn Hardeide, Irene Iversen, Torill Steinfeldt og Janneken Øverland. Anne Wichstrøm er billedredaktør i bind 1.

Prosjektet er støtta av NAVF.

Norsk kvinnelitteraturhistorie, bind 1, Pax, Oslo 1988

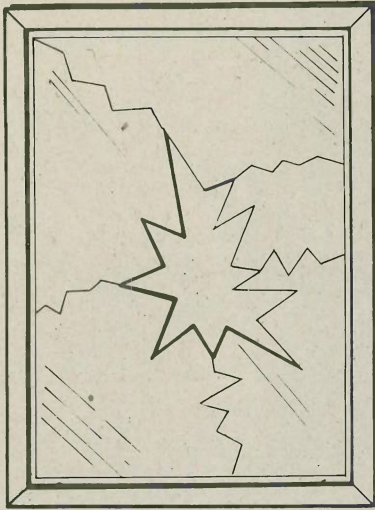
Nina Madeleine Birkeland

Får vi et bibliotek?

Et av vårens lyspunkt har vært at universitetsdirektøren har bevilget midler til et månedsverk arbeidsinnsats av bibliotekar for å utrede hva slags bibliotek det er ønskelig og realistisk å bygge opp ved Senteret. Dette skal vurderes i sammenheng med innkjøpspolitikken, registrering og lokalisering av kvinneforskningslitteraturen ved UB. Bibliotekar Inger Marie Ruud fra vår styringsgruppe skal gjøre dette arbeidet sammen med sin kollega Astrid Sandmark. De har begge gått løs på oppgaven med stor entusiasme. I mai var de på studietur i Sverige og Danmark for å lære av *Kvinno* i København, *Kvinnohistoriska samlingarna* i Göteborg og *Forum* i Lund. Vi venter spent på hva som kommer ut av utredningen!

Illustrasjon fra boka.

Kjønn og kultur

I høst gis det undervisning i semesteremnet *Kjønn og kultur*, som er forankret i en humanistisk fagtradisjon. Gjennom fellesforelesninger og gruppeundervisning blir det lagt vekt på å vise hvordan nyere kvinneforskning har tatt opp og kritisert kjønnsroller og kjønnsrolleideologier. Perspektivet er tverrfaglig.

Spesialtema dette semesteret er kjønnsroller i litteraturen, belyst gjennom norske og tyske skjønnlitterære tekster. Liv Blixrud og Sara Klæboe underviser. Tid og sted kunngjøres i *Forelesningskatalogen*.

Program for fellesforelesningene

Kvinnens stilling i antikken

Bjørn Qviller

Arbeid og kjønn og makt under industrialiseringsprosessen

Gro Hagemann

Kjønn og lønn gjennom 200 år

Sidsel Vogt

Fra heks til husmor

Else Viestad

Myten om den onde stemor

Birgit Hertzberg Johnsen

Hushållsarbeid

Ann-Cathrine Åquist

Kvinnen som kulturprodusent – sentral eller perifer

Janneken Øverland

Feministisk litteraturteori

Irene Iversen

Kvinneperspektiver og kvinneforskning i og utenfor universitetene

Karin Widerberg

Kjønn og samfunn

Denne våren er første kull studentar oppe til eksamen i det nye semesteremnet *Kjønn og samfunn*, som er eit kvinnefagleg studietilbod ved SV-fakultetet. Samfunnsfaga er såleis 4 år etter HF, med sitt *Kjønn og kultur*. Nokre av studentane har før tatt dette emnet, og HF-fakultetet vil no søkje om å få godkjent avlagt eksamen i begge emna som grunnfag.

Oppslutninga har vore større enn vi forventa, og studentanes variasjon i fagbakgrunn og nivå dokumenterer klart at eit slikt tilbod om fordjuping i kvinnefaglege tema har vore eit sagn for dei som er interesserte i kjønnsdimensjonen i sitt studium. Tilbodet er nødvendig for å styrkje det faglege grunnlaget og rekrutteringa til kvinneforskning, og fleire av studentane har planar om å ta opp kvinnetemaer i sine hovedfagsstudium.

Det er velkjent at dei fleste kvinner opplever møtet med Akademia og undervisninga der annleis enn menn. Mange av studentane uttrykkjer klart

at dei stiller med *andre* forventningar til fagleg utbytte og arbeidsmåte i eit kvinnefagleg miljø enn dei har opning for i etablerte fagmiljø ellers. Arbeidsforma må gje stimulans til å utvikle personlege og kvinnepolitiske erfaringar og kanalisere engasjementet gjennom fagleg relevans. Det kan bidra til større tiltru til egne evner og måte å kommunisere om faglege problem på. Det tverrfaglege pensumet, samt veksling i arbeidsform, skulle gje opning for slike mål.

Til skilnad frå *Kjønn og kultur*, som berre krev ex.phil., har SV-fakultetet kravd 1 grunnfag for opp-tak. Tone Schou Wetlesen, fagleg ansvarleg, og underteikna kan oppsummere så langt at dette kravet er rett å stille og til føremon for studentane. At studentane har stilt med eit breitt spekter i fagbakgrunn og interesser, har også vore ei stor pedagogisk utfordring.

Ase Berge

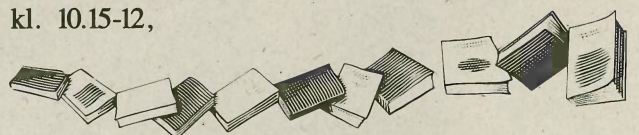
Feministisk kulturkritikk

Drude von der Fehr leder i høst et seminar i *Feministisk kulturkritikk* ved Institutt for allmenn litteraturvitenskap. Her vil det bli arbeidet med feministisk fortolkning av skjønnlitteratur skrevet av kvinner og med litterær fortolkning av teoretiske tekster. Forholdet mellom film og litteratur og mellom manuskript og fjernsynsproduksjon vil også bli diskutert. Hovedvekten blir lagt på feministiske og tegnteoretiske problemstillinger, med utgangspunkt i Julia Kristevas *Powers of Horror. An essay on Abjection* og det filmteoretiske verket *Alice doesn't. Feminism, Semiotics, Cinema* av Teresa de Lauretis.

Tid og sted: onsdager kl. 10.15-12, seminarrom 302.

Søker du forskningsmidler?

I april i år arrangerte Senteret et søknadskurs på kort varsel. Til neste år kommer vi tilbake med et nytt kurs, denne gang i bedre tid før den «magiske» 15. mai-datoen i NAVF. Vi vil også gjøre oppmerksom på at NAVFs informasjonsblad nr. 2/88 fra Rådet for humanistisk forskning og Rådet for samfunnsvitenskapelig forskning inneholder artikler om hvordan man skriver en god søknad. Bladene inneholder annen nyttig informasjon i tillegg, og vi anbefaler alle kvinneforskere å abonnere på dem. De fås gratis ved henvendelse til NAVF.

Ny interesse- organisasjon for kvinne- forskere innenfor humaniora og teologi

Sist høst tok noen kvinnelige forskere innenfor humaniora og teologi initiativ til en kvinnefaglig samling. Ønsket var å få til et mer organisert samarbeid mellom humanistiske kvinneforskere, i første omgang i Oslo-regionen.

På første møte ble det nedsatt et arbeidsutvalg som består av Drude von der Fehr (allmenn litteratur), Gro Hagemann (historie), Turid Karlsen Seim (teologi) og Else Viestad (filosofi). Utvalget vil arbeide med konkrete tiltak for å synliggjøre og profilere den humanistiske kvinneforskningen utad, slik at det blir tydelig hvilken betydning og nytte den har.

Det har også vært viktig å etablere kontakt mellom kvinneforskere innenfor forskjellige fagmiljøer. Det ligger faglig styrke i et tverrfaglig kvinneforskningsmiljø innenfor beslektede fag, og det kan gi hjelp mot å bli altfor avhengig av lokale interessekonflikter i små miljøer.

På sikt er det meningen å arbeide fram forskningsprosjekter og finansieringsmuligheter, noe som innebærer forskningspolitiske initiativ og krever innsikt i forskningsorganisering i og utenfor Universitetet. Ved siden av å skape egne programforslag, er det viktig å relatere seg til vedtatte forskningspolitiske satsningssområder med perspektiver og kunnskap fra humanistisk kvinneforskning.

På et vellykket seminar 8. april, tok vi opp hva som særpreger humanistisk og teologisk kvinneforskning, og hva den bidrar med til vår tids kultur- og forskningsdebatt. En rekke velpoengterte innlegg ga konkret informasjon om pågående kvinneforskning og innsikt i spesifikke problemer innenfor hvert enkelt fag.

Innleggene fungerte også som utgangspunkt for drøfting av mer grunnleggende spørsmål om kvinneforskningens teori og metode, samtidig som vi diskuterte spørsmålet om makt og autoritet i forskningen (hvem har makt til å definere viktig/uviktig, godt/dårlig, sentralt/marginalt?). Det ble også understreket at en betydelig faglig innsats allerede er gjort av kvinneforskere. Gjennom vår egenfremstilling må vi derfor ikke bidra til marginalisering, men være stolte av vår faglige innsats og innta fagene også som våre.

Et forskningspolitisk møte 21. april ga nyttig informasjon og inspirasjon til videre arbeid. I løpet av høsten håper vi å komme i gang med konkrete prosjektideer og samarbeidstiltak. Vi ser gjerne at enda flere kvinneforskere innenfor humaniora og teologi stiller opp med sine erfaringer, ideer og kompetanse. Vi har allerede etablert en god kjerne av aktivt interesserte. Av mange gode grunner har forskere *uten* fast tilknytning til universitetsstrukturen vist størst interesse hittil. Det er avgjørende viktig at vi fanger opp den vitale og sentrale kvinneforskning som ikke har fått plass i de etablerte akademiske miljøene. Men det er også viktig for tiltakets profil og slagkraft at kvinner ansatt i vitenskapelige stillinger ved Universitetet ser dette som en oppgave og en mulighet til tverrfaglig utvikling. Mange er vi sterke!

Turid Karlsen Seim

Høstens faglige program

Forskerlunsjer på Blindern. Lunsjmøtene blir arrangert i eget rom på Fredrikke den første tirsdagen i hver måned, kl. 12-13. (6.9, 4.10, 1.11, 6.12) Kvinneforskere inviteres til å gi en uformell presentasjon av sine forskningsprosjekter og forskningsmiljøer over et rundstykke og en kopp te. Første gang er 6. september. Da vil Harriet Bjerrum Nielsen og Monica Rudberg snakke om *Sosialisering i et utviklingspsykologisk perspektiv*, j.fr. deres artikkel om «Hur flickor blir flickor och pojkar blir pojkar» i *Kvinnovetenskaplig tidskrift* 1/88.

Åpent hus for studenter. Tirsdag 13. september inviteres alle studenter som har interesse for kvinneforskning til lunsjmøte kl. 12-15. Ta med matpakke!

Kurs i dagliglivets økologi. I samarbeid med Kvinneuniversitetet planlegger vi et kurs i dagliglivets økologi fra kvinneperspektiv.

Studiesirkel over Kvinnepolitiske nøkkelttekster. Studiesirkelen er åpen for alle interesserte. Vi møtes en kveld i måneden, med start onsdag 7.9. kl.18-21. Karin Widerberg vil da presentere et av den moderne kvinnebevegelsens standardverker: Kate Millets *Sexual Politics* fra 1970.

Faste ukentlige seminarer. Den tverrfaglige og vitenskapsteoretisk orienterte seminarrekken fortsetter. Møtedag og klokkeslett er forandret etter ønske fra mange. Ny tid blir onsdager kl.14.00-16.00.

Nærmere detaljer om Senterets program blir annonsert i MINIBULLETTINE 2/88, som sendes ut i august/september.

Nordisk Forum 1988

Våren har vært preget av forberedelsesarbeid til Nordisk Forum, som arrangeres i tiden 30. juli-7. august. Mie Berg Simonsen har vært lønnet av midler fra Nordisk Ministerråd for å koordinere kvinneforskningsaktivitetene på konferansen. Kvinneforskningen har mange bidrag, men har fått tildelt lokaler med færre plasser enn vi kunne ønske oss. Vi har derfor måttet legge en del arrangementer til Senteret. Senteret holder åpent for kvinneforskere og andre interesserte mens konferansen pågår, hver dag fra kl. 9-17.

Et eget program for tema, tid og sted for kvinneforskningens ulike bidrag til konferansen vil være tilgjengelig her. Se ellers omtale av innslaget om feministisk teori annet sted på siden.

Det blir laget et presentasjonshefte for kvinneforskningen, som gir oversikt over kvinneforskningen i de ulike landene. Foruten samleartikler vil du her finne adresser, telefonnummer og oversikt over hva de enkelte kvinneforskningsmiljøene arbeider med.

Forespørsler om kvinneforskningsbidragene kan rettes til Senteret.

Feministisk teori – grupp på Nordiskt Forum

Frågor om feministisk epistemologi, dvs. frågor om kunskapsproduktion i ett kvinnoperspektiv har nu på nytt kommit på dagsordningen. Som ett vetenskapsteoretiskt problem har de formulerats av bl.a. Sandra Harding (tex i hennes bok *The Science Question in Feminism*, NY 1986) och som ett teoretiskt problem av franska kvinnoforskare som Kristeva, Irigaray och Cixous.

Passar den nordiska kvinnoforskningen in i dessa tankegångar? Hur har vi producerat kunskap om kvinnor (och män)? Har vi brutit med de vetenskapliga (patriarkala) traditionerna, isåfall i vilka avseenden? Skulle vi kunna göra det och borde vi?

Denna typ frågor som efterlyser en självreflexion inom den nordiska kvinnoforskningen, har vi föreslagit som tema för gruppen *Feministisk teori och metateori i kvinnoforskningen* som kommer att mötas *onsdag 3.8 kl 12-17 samt torsdag 4.8 kl. 12-15* i Eilert Sunds hus aud. 5 (kontrollera tid och plats i programmet).

Ettersom det är ett stort tema har vi, i den information om denna grupp som sänts ut till alla Fora och Centra i Norden, föreslagit att vi utgår ifrån vår egen forskning och tänker igenom hur vi arbetat och hur vi skulle kunna arbeta. Och att vi presenterar detta i korta inlägg som inledning till den diskussion mellan nordiska kvinnoforskare som vi i denna grupp syftar till att få igång.

För de som ej redan anmält sig till denna grupp kan vi inte garantera plats. Och kommer du: kom förberedd, då sessionerna helt bygger på deltagarnas aktivitet.

Karin Widerberg
Gruppansvarlig

Nordisk Forum 88

Besøk Senteret!

I løpet av våren har vi merket en økt tilstrømning av besøkende til Senteret. Vi abonnerer på et minimum av de mest sentrale kvinneforsknings-tidsskrifter og fikk ved påsketider ryddet plass til et lite pause- og lese-rom i første etasje. Her kan du komme når som helst og kikke i bladene og det noe tilfeldige utvalg av bøker vi har. Vi tar også imot gjester til lunsj, og du må gjerne komme i god tid når det er seminar i huset. Senteret skal være – og er så vidt vi kan bedømme det – et levende kontakt- og møtested.

Vandreutstilling – Alma Maters døtre

Senteret har fått økonomisk støtte fra universitetsdirektøren, Norsk Kulturråd, Forbruker- og administrasjonsdepartementet og NAVFs kvinnesekretariat for å få laget en vandreutstilling av *Alma Maters døtre*, som ble presentert ved Universitetet i Oslo i 1982. Under *Nordisk Forum* vil utstillingen bli satt opp i vestibylen i Niels Treschows hus. Siden kan den lånes ut til interesserte, mot betaling av frakt. Henvendelser rettes til Senteret.

Studenter, forskere og ansatte

Forskere og studenter med kontorplass ved Senteret i vårsemesteret

Marianne Brantsæter f. 1957, stud. cand. sociol.

Sissel Frøberg f. 1954, stud. cand. sociol.

Rønnaug Sørensen f. 1962, stud. cand. sociol.

Pilotprosjekt om *seksuell trakassering av kvinner i arbeidslivet*, under ledelse av Karin Widerberg og Harriet Holter. En jurist og tre juss-studenter deltar også i prosjektet.

Irene Levin, f. 1943, univ. stip.

Doktorgradskandidat ved Institutt for sosialt arbeid (UNIT). Avhandlingens foreløpige tittel: *Stefamilien – problemer og potensialer. Strukturelle og funksjonelle variasjoner i etableringen av et nytt familiesystem*. Med i redaksjonen *Fokus på familien* og medlem i NOSOs yrkesfaglige utvalg.

Kari Melby, f. 1949, cand. philol., historie hovedfag

Prosjektstipend fra Norsk Faglitte-rært Fond for å skrive ferdig et tidligere NAVF-finansiert prosjekt med tittelen *Kvinnens organiserte aktivitet – Norges Lærerinneforbund og Norges Husmorforbund 1911/15 – 1940*. Analyse av organisasjonenes ideologi står sentralt, dermed også hvordan kvinneorganisasjonene bidro til å definere sosialt kjønn og hvilke kvinnepolitiske og øvrige politiske konsekvenser det fikk.

Kirsten Sandborg, f. 1937, stud. cand. polit.

Hovedfagsstudent i sosialantropologi. Feltarbeid utført i Penang, Malaysia. Stipend fra NAVF og NFF. Problemstilling for hovedfagsoppgaven er hvordan malayiske kvinner utformer sin identitet i et samfunn i

endring på grunn av industrialisering og urbanisering.

Else Skjønberg, f. 1941, mag. art. sosiologi

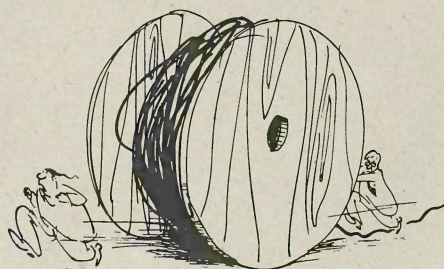
Frittstående konsulent innen området utviklingssosiologi, bistand, kvinner og utvikling, bygdeutvikling, sammenliknende kulturstudier. Har blant annet laget en handlingsplan for kvinneverttet bistand for Norges Røde Kors. Leder NORAS programstyre for forskningsprogrammet *Kvinner og utvikling*, og sitter i styret for Kvinneuniversitetet. Monografien *The Kefa Diary – en landsbystudie fra Zambia* – er under utgivelse (Kumarian Press).

Marit Sørvald, f. 1956, cand. sociol. Deltar sammen med amanuensis Ragnhild Lund og forsker Merete Lie i et tverrfaglig prosjekt om *Kvinner og norsk industrietablering i Malaysia: Integrasjon eller marginalisering?* Prosjektet fokuserer på norsk industrietablering i den 3. verden og denne etablerings betydning for kvinner.

Fast ansatte ved Senteret

Fride Eeg-Henriksen, f. 1950, mag. art. i sosiologi, daglig leder

Karin Widerberg, f. 1949, sosiolog, fil. dr., forskningsleder

Fortsettelse fra side 1.

kommer også til å arrangere *forskerlunsjer* med start nå i høst.

Fra i høst arrangerer vi også en studiesirkel over temaet *Kvinnepolitiske nøkkelttekster*. Kvinneforskere inviteres her til å presentere en bok som har vært viktig for dem. Tanken med studiesirkelen er å gi de etablerte kvinneforskerne anledning til historisk selvrefleksjon, samtidig som yngre kvinneforskere får innblikk i kvinnebevegelsen og kvinneforskningens base.

Som ledd i utviklingsvirksomheten, vil vi i tillegg arrangere *forskerkurser* ved Universitetet. På bakgrunn av den vitenskapsteoretiske diskusjonen som har vært ført ved Senteret, starter vi med et seminar over temaet *Forståelser av kjønn*. Dette vil senere bli tilbudt samtlige fakulteter, noe som kan skape et nytt grunnlag for utviklingen av en tverrvitenskapelig dialog. I forelesningsform har vi tenkt å presentere utviklingen i hvordan kvinneforskningen og annen forskning har nærmet seg forståelsen av kjønn innenfor ulike emner. I grupper blir det mulighet for å se på egne forskningsprosjekt i dette perspektiv. Planen er at vi i første omgang gir kurset *Forståelser av kjønn* ved fire fakulteter; det historisk-filosofiske, det samfunnsvitenskapelige, det juridiske og det teologiske fakultet, med start høsten 1989.

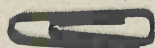
Vi er i full gang

Senteret er allerede i full gang med de aktivitetene vi har tatt opp her og vil holde BULLETINEs lesere informert om hvordan vi lykkes i å oppfylle vårt program. Har du kritikk eller forslag angående handlingsprogrammet eller de mer konkrete planene, ber vi deg melde fra. Vår virksomhet må stadig revurderes i forhold til kvinneforskernes artikulerte behov og interesser. Handlingsprogrammet vil kontinuerlig være gjenstand for endringer ut fra de reaksjonene vi får. Senterets virksomhet er med andre ord vårt felles ansvar.

Karin Widerberg
(overs. R.B.)

Vi gratulerer

Senteret gratulerer de kvinnelige professorene som har blitt utnevnt i stadsråd i 1987 og 1988 gjennom tre puljer. Vi hilser til Marit Christian- sen, Hildur Krog, Ragni Piene, Berit Smestad Paulsen, Dorte Holst, Juliette Frølich, Reidun Sirevåg, Unni Wikan, Grete Gundersen, Ellen Berthe Haugen, Cecilie Høigård, Sølvi Sogner og Anita Werner og håper på et godt gjensidig samarbeid i tiden fremover!

Penger, penger, penger

Vi ønsker å gi ut alt informasjonsma- teriell fra Senteret gratis for at det skal nå flest mulig. Men vår økonomi tillater ikke dette. Det meste av våre eksterne inntekter går med til å lønne sekretær på timebasis. Vi greide å gi ut BULLETINE i fjor fordi vi hadde ledige lønnsmidler å bruke av. Det har vi ikke i år, og Universitetet har heller ikke bidratt med midler til trykning. Mange ideer til å skaffe penger har derfor vært lansert. En av disse er *frivillig kronerulling*. Benytt vedlagte blankett om du vil være med på å sikre at bladet kommer ut også i fremtiden. Bidrar alle våre 800 abon- nenter med kr. 50 hver, får vi dekket produksjonsutgiftene til 2 nummer av bladet.

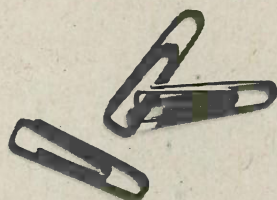
Vi minner også om at heftet *Tekst og erfaring* koster kr. 30. Vi er helt avhengige av at folk betaler uten at vi behøver å purre. Notatet har solgt i flere hundre eksemplarer, men hittil er det bare 10 personer som har gjort opp for seg. Skynd deg derfor med å sende pengene du skylder. Takk!

Redaksjonen

Bruk BULLETINE!

Vi mottar gjerne innlegg til BULLE- TINE, i form av diskusjonsinnlegg, bokanmeldelser, seminarrapporter etc. Vi gir også spalteplass for opp- lysninger om arrangementer og annet som er relevant for kvinneforsk- ningen.

Innleveringsfrist for neste nummer er 1. november.

Ønsker du å få BULLETINE auto- matisk tilsendt i posten? Kjenner du andre som bør stå på utsendelsesli- sten vår? Vil du ha Senterets presen- tasjonsbrosjyre eller introduksjons- heftet til fredagsseminarene? Skriv i så fall navn og adresse på slippen under og send den til Senter for kvin- neforskning, Postboks 1040 Blin- dern, 0315 Oslo 3.

BULLETINE utgis av: Senter for kvinneforskning, Universitetet i Oslo

Redaksjon: Fride Eeg-Henriksen (ansv.), Ragnhild Bugge (red.sekr.)

Postadresse: Boks 1040 Blindern, 0315 Oslo 3

Besøksadresse: Ullevålsveien 105

Telefon: 45 43 70, 45 43 71

Sats og pasteup: Jet-Z

Trykk: HippoTrykk A/S

100% resirkulert papir

BULLETINE

- ☐ Jeg/vi tegner gratis-abonnement på BULLETINE
- ☐ Jeg ønsker introduksjonsheftet til fredagsseminarene, kr. 30
(Vi sender giroblankett med heftet)
- ☐ Senterets presentasjonsbrosjyre

Navn

Adresse

Postnummer

Send også BULLETINE til

Navn

Adresse

Postnummer